

Not: Umuma açık ve istirahat eğlence yerlerinde ruhsat iptali hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-9888754

13/08/2024

Konu: Görüş (Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde ruhsat iptali hk.)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile; İlçeniz, ... Mahallesi, ... Sokak, No: ..., ... Kat adresinde bulunan ...'a ait iş yerine ... tarihli ve ... sayılı bar faaliyet konulu umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlendiği, Zabıta Müdürlüğünüzün ... tarihli ve ... sayılı yazısı ekinde, T.C. ... Cumhuriyet Başsavcılığı Terör Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosunun yazısında yürütülen soruşturma kapsamında yağma suçunu işlemek amacıyla gerçekleşen organizasyon çerçevesinde hareket eden iş yerlerinden olduğu tespit edilerek ... isimli sözde eğlence mekanının sahibi, mesul müdürler, iş yerinde konsomatris ve garson olarak çalışanlar, tercüman/hanutçu olarak tabir edilen şahıslar ile yağma suçunu işlemek amacıyla bir araya geldiği tespit edilen bütün şüpheli şahıslar hakkında ilgili hakimliklerden alınan kararlar doğrultusunda CMK 135 inci maddesi uyarınca 'iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması' tedbiri uygulanarak dosya kapsamında açık kimlik bilgileri bulunan suç örgütü lider yönetici ve üyelerinin karıştığı toplamda ... müştekiye yönelik nitelikli yağma suçlarının bahse konu iş yerlerinde işlendiğinin tespit edildiği, ... tarihi itibarıyla şüpheliler hakkında yakalama, gözaltı, ev ve iş yerlerinde arama talimatları verildiği, soruşturma işlemlerinin devam ettiği, verilen bilgiler doğrultusunda ilgili iş yeri hakkında birçok nitelikli yağma suçunu işlemek amacıyla şahısların fikir ve eylem birlikteliği içinde bu mekanları kullanarak eylemlerini gerçekleştirdikleri dikkate alınarak ilgili iş yerleri hakkında ruhsat iptali, mühürleme işlemleri ve diğer işlemler hakkında takdir ve gereğinin Başkanlığınızda olduğunun bilgi amaçlı Kurumunuza gönderildiğinin tespit edildiği,

... İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından Kurumunuza gönderilen ... tarihli ve ... sayılı yazı ekinde de yer alan Cumhuriyet Başsavcılığı Terör Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosunun yazısı dikkate alınarak işletme yetkililerinin cezaevinde olduğundan yapılacak olan denetimlerde cezai yaptırımlar için yetkili bir muhatap bulunamayacağı ve yapılan işlemler sonrasında iş yeri yetkililerinin cezaevinde oldukları, bu işlem/denetimlerin kendilerinin bilgileri dışında yapıldığı yönünde hak iddia edebileceği de göz önüne alınarak bu iş yerinin faaliyet gösterip gösteremeyeceği hususunun değerlendirilmesinin istenildiği,

... İlçe Emniyet Müdürlüğüne ... tarihli ve ... sayılı yazınız ile Cumhuriyet Başsavcılığı Terör Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosunun yazısında belirtilen olumsuzlukların bugün itibarıyla genel güvenlik ve asayiş yönünden uygun olup olmadığının değerlendirilerek tarafınıza bildirilmesi halinde gerekli idari işlemlerin yapılabileceği hususunun bildirildiği, ... İlçe Emniyet Müdürlüğünün ... tarihli ve ... sayılı yazısında söz konusu iş yerine ait genel güvenlik ve asayiş yönünden sakınca bulunduğu dair tutanak gönderildiği ve yazılarına istinaden Kurumunuz ekiplerince ... tarihinde ... İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından genel güvenlik ve asayiş yönünden sakınca bulunmadığına dair olumlu raporun getirilmesi yönünde ilgili muhtarlık kanalı ile tebligat yapıldığı,

... İlçe Emniyet Müdürlüğünün ... tarihli ve ... sayılı yazısında ... tarihli ve ... sayılı yazılarına cevap verilmediği herhangi bir aksaklığa mahal verilmemesi adına gerekli işlemlerin yapılarak Asayiş Büro Amirliğine bilgi verilmesinin istendiği,

... tarihi itibarıyla söz konusu iş yeri dosyasında yapılan incelemede ... İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından genel güvenlik ve asayiş yönünden uygunluk raporu alınmadığının görüldüğü belirtilmiş olup söz konusu işletmeye ait ruhsat iptali hususunda tereddüt hasıl olduğundan bir yanlışlığa mahal vermemek adına yapılacak işleme esas olmak üzere Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi "**Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.**" hükmünü,

34 üncü maddesi "*Belediye encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:*

a) *Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.*

b) *Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.*

c) *Öngörülme-yen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.*

d) *Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.*

e) **Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.**

..." hükmünü,

2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 6 ncı maddesi "*Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden;*

a) *Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan,*

b) *Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan,*

c) *Bu Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen yasalara uymadığı tespit edilen,*

d) Mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilen,

İş yerlerinin işletmecilerine beşyüzmilyon Türk Lirası ile birmilyar Türk Lirası arasında idarî para cezası verilir.

Bu maddede öngörülen idarî para cezaları, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında il daimi encümeni tarafından verilir. Verilen idarî para cezalarına dair kararlar ilgililere 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İdarî para cezaları 6183 sayılı Âmmeye Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Bu maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır." hükmünü,

8 inci maddesi "*Polisçe kat' i delil elde edilmesi halinde;*

A) *Kumar oynanan umumî ve umuma açık yerler ile her çeşit özel ve resmi kurum ve kuruluşlara ait lokaller,*

B) *Mevzuata aykırı bir şekilde uyuşturucu madde imal edilen, satılan, kullanılan, bulundurulmuş yerler,*

C) *Mevzuata aykırı faaliyet gösteren genelevler, birleşme yerleri ve fuhuş yapılan evler ve yerler,*

D) *Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Anayasal düzenine, genel güvenliğe ve genel ahlâka zararı dokunacak oyun oynatılan, temsil verilen, film veya video bant gösterilen yerler ile internet üzerinden yapılan yayınlara izin verilen yerler,*

E) *Derneklere, sendikalara, loca ve kulüplere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile benzeri kurum ve kuruluşlara ait ve yalnız üyelerinin yararlanması için açılan*

lokallerden, birden fazla denetim sonunda ve yazılı ihtarla rağmen, iç yönetmeliğine aykırı faaliyet göstererek umuma açık yer durumuna geldiği tespit edilenler,

F) Her türlü denize elverişli araçlarla günübirlik tur düzenleyen veya her türlü mal ve hizmet satanlardan, müşteriye faaliyetlerini duyururken veya müşteri kabul ederken çevreyi veya müşteriye rahatsız edecek yöntemler kullananlar,

Mahallin en büyük mülkî amiri tarafından otuz günü geçmemek üzere geçici süreyle faaliyetten men edilir.

Bu maddede yazılı fiiller sebebiyle bir yıl içinde üç defa faaliyetten men edilen işyerlerinde, bu fiiller tekrar işlendiği takdirde, işyeri açma ve çalışma ruhsatları, mahallin en büyük mülkî amirinin bildirimine üzerine, belediye veya il özel idaresi tarafından beş iş günü içinde iptal edilir.” hükmünü,

1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanununun Bazı Maddelerini Muaddil Kanununun 1 inci maddesi “Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir.

Belediye encümeni kararında belli bir fiilin muayyen bir süre zarfında yapılmasını da emredebilir. Emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılmaması hâlinde, masrafları yüzde yirmi zammı ile birlikte tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirilir.

Bu madde hükümleri ilgili kanunda ayrıca hüküm bulunmayan hâllerde uygulanır.” hükmünü,

5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi “(1) Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.

(2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.

...” hükmünü,

7201 sayılı Tebligat Kanununun 1 inci maddesi “..., il özel idareleri, belediyeler, köy hükmî şahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından yapılacak elektronik ortam da dâhil tüm tebligat, bu Kanun hükümlerine göre Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü veya memur vasıtasıyla yapılır.” hükmünü,

10 uncu maddesi “Tebligat, tebliğ yapılacak şahsa bilinen en son adresinde yapılır.

(Ek fıkra: 11/1/2011-6099/3 md.) Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır.

Şu kadar ki; kendisine tebliğ yapılacak şahsın müracaatı veya kabulü şartıyla her yerde tebligat yapılması caizdir.” hükmünü,

11 inci maddesi “(Değişik birinci fıkra : 6/6/1985 - 3220/5 md.) Vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde tebligat vekile yapılır. Vekil birden çok ise bunlardan birine tebligat yapılması yeterlidir. Eğer tebligat birden fazla vekile yapılmış ise, bunlardan ilkinde yapılan tebliğ tarihi asıl tebliğ tarihi sayılır. Ancak, Ceza Muhakemeleri Usulu Kanununun, kararların sanıklara tebliğ edilmelerine ilişkin hükümleri saklıdır.

(Ek ikinci fıkra: 11/1/2011-6099/4 md.) Avukat tarafından takip edilen işlerde, avukatın bürosunda yapılacak tebligatlar, resmî çalışma gün ve saatleri içinde yapılır.

Kanuni mümessilleri bulunanlara veya bulunması gerekenlere yapılacak tebligat kanunlara göre bizzat kendilerine yapılması icabetmedikçe bu mümessillere yapılır.” hükmünü,

12 nci maddesi “Hükmi şahıslara tebliğ, salahiyetli mümessillerine, bunlar birden ziyade ise, yalnız birine yapılır.

Bir ticarethanenin muamelelerinden doğan ihtilaflarda, ticari mümessiline yapılan tebliğ muteberdir.” hükmünü,

19 uncu maddesi “Mevkuf ve mahkümlara ait tebliğlerin yapılmasını, bunların bulunduğu müessesese müdür veya memuru temin eder.” hükmünü,

21 inci maddesi “Kendisine tebligat yapılacak kimse veya yukarıdaki maddeler mucibince tebligat yapılabilecek kimselerden hiçbiri gösterilen adreste bulunmaz veya tebellüğden imtina ederse, tebliğ memuru tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir veya memurlarına imza mukabilinde teslim eder ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırmakla beraber, adreste bulunmama halinde tebliğ olunacak şahsa keyfiyetin haber verilmesini de mümkün oldukça en yakın komşularından birine, varsa yönetici veya kapıcıya da bildirilir. İhbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır.

... Muhtar, ihtiyar heyeti azaları, zabıta amir ve memurları yukarıdaki fıkralar uyarınca kendilerine teslim edilen evrakı kabule mecburdurlar.” hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (a) bendi “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,” ve (t) bendi “İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri,” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

13 üncü maddesi “İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde ruhsat kesinleşir. Kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılır.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, işyerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verilir.

Verilen süre içinde tespit edilen noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır. Ayrıca ilgililerin yalan, yanlış ve yanıltıcı beyanı varsa haklarında kanunî işlem yapılır.” hükmünü,

Ek 3 üncü maddesi “13 üncü maddenin birinci fıkrası ve 23 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca yapılacak ilk denetimden sonra yetkili idarelerce yapılacak denetimlerde, işletmecinin kusurlu fiili sebebiyle iş yerinde oluşmuş, mer’i mevzuata aykırılıkların ve noksanlıkların tespiti halinde, bu aykırılıkların ve noksanlıkların giderilmesi için işletmeciye bir defaya mahsus onbeş günlük süre verilir. Verilen süre içinde tespit edilen aykırılıkların ve noksanlıkların

giderilmemesi halinde 1608 sayılı Kanununun 1 inci maddesi gereğince işletmeciye idari para cezası verilir. Ayrıca gayrisihhi müesseselerde aykırılık ve noksanlıklar giderilinceye kadar, sıhhi müesseselerde ise yetkili idarenin öngördüğü ve onbeş günden fazla olmayan bir süre kadar faaliyetin menine karar verilir. Aykırılıkların ve noksanlıkların giderildiğinin tespiti halinde iş yeri hakkında verilmiş olan men kararı derhal kaldırılır. Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri bakımından 2559 sayılı Kanununun 6 ncı ve 8 inci madde hükümleri saklıdır.” hükmünü amirdir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde;

- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Ek 3 üncü maddesi kapsamında yapılan denetimlerde, ruhsat kesinleştikten sonra işletmecinin kusurlu fiili sebebiyle iş yerinde oluşmuş meri mevzuata aykırılıklar ve noksanlıklar incelenerek aykırılık ve noksanlıkların tespit edilmesi halinde işletmeciye bir defaya mahsus on beş günlük süre verileceği, verilen sürede aykırılıklar ve noksanlıkların giderilmemesi halinde 1608 sayılı Kanun uyarınca idari para cezası verilerek sıhhi müesseselerde on beş güne kadar faaliyetten men kararının verilmesi gerektiği,

- Belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında belediye yasaklarının konulması ve uygulanması, kanunlarda belirtilen cezaların verilmesi sayılmış olup belediye encümeni tarafından ancak kanunlarda öngörülen cezaların verilebileceği, bu bakımdan belediyeye yetki veren kanunlarda (kanunlarda yer alan istisnai düzenlemeler hariç) düzenlendiği tarihte yürürlükte olan mevzuata uygun olarak tesis edilmiş bir ruhsatın iş yerinde oluşmuş meri mevzuata aykırılıklar ve noksanlıklar nedeniyle iptaline ilişkin bir hüküm bulunmadığı, dolayısıyla somut olayda 2559 sayılı Kanununun 8 inci maddesi kapsamına girmeyen fiillerin varlığı halinde ruhsat iptalinin söz konusu olamayacağı,

- 2559 sayılı Kanununun 8 inci maddesinde öngörülen yaptırımlar saklı kalmak üzere, mevzuat hükümlerine aykırı işletilen umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için yapılan denetimler sonucu tespit edilen mevzuata aykırı hususlarda aynı fiiller için belediyeye gönderilen her bir rapor için encümen kararı ile ayrı ayrı idari para cezası verilmesi ve Kanununun 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin “mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilen iş yeri” hükmü kapsamında kolluk (polis, jandarma, zabıta vb.) tarafından yapılan denetim sonucu tanzim edilen aynı raporda yer alan mevzuata aykırı hususların tamamının tek bir fiil olarak değerlendirilerek tek yaptırım uygulanması ve aynı fiilin bir yıl içinde tekrarının tespiti halinde her bir tekrar için kesinleşmiş en son uygulanan para cezasının bir kat artırılarak uygulanması gerektiği, ayrıca mezkûr maddede yalnızca idari para cezası düzenlendiği için encümenin öngördüğü ve on beş günden fazla olmayan bir süre kadar iş yerinde faaliyetin menine karar verilmesi gerektiği, diğer taraftan faaliyetten men yaptırımının süresinin dolduğu tarihten sonra yapılacak denetimlerde işletmecinin yaptırıma konu olan aykırılıkları ve noksanlıkları gidermediğinin tespit edilmesi halinde belirtilen ek 3 üncü madde uyarınca yeni bir süre ve idari para cezası verilmeksizin tekrar on beş güne kadar faaliyetten men kararı verilebileceği, bununla beraber işletmecinin yaptırıma konu aykırılıkları ve noksanlıkları gidermesi sonrasında yapılan denetimlerde işletmecinin kusurlu fiili sebebiyle iş yerinde oluşmuş yeni aykırılıkların ve noksanlıkların tespiti halinde ek 3 üncü maddedeki usulle yaptırım uygulanması gerektiği,

- Son olarak, işyeri açma ve çalışma mevzuatıyla ilgili Kanunda ve Yönetmelikte öngörülen idarî yaptırımların ve buna ilişkin kararların ilgililerine 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre usulü dairesinde tebliğ edilmesi gerektiği

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür